

OHJEITA VIENAN KARJALAAN MATKUSTAVILLE

YLEISTÄ

Nämä ohjeet on laadittu ensisijaisesti omatoimisille matkailijoille ja erityisesti ensikertalaisille, jotka eivät käytä ns. vastuullista matkanjärjestäjää tai matkatoimistoa.

Matkan suunnittelu ja järjestelyt kannattaa aloittaa aina hyvissä ajoin ennen aiottua matka-ajankohtaa. Tässä joitakin perusohjeita onnistuneelle matkalle:

VIISUMI

Jokainen Karjalan tasavaltaan tai muualle Venäjälle matkustava henkilö tarvitsee viisumin. Viisumi voi olla joko oma viisumi tai ryhmäviisumi. Huom. kaikkien ryhmäviisumiin merkittyjen henkilöiden täytyy osallistua samalle matkalle ja matkustaa samanaikaisesti.

Molempia viisumimuotoja varten tarvitaan seuraavaa:

- kopio passin kuva-aukeamasta
- viisumianomuskaavake täytettynä
- yksi (1) valokuva
- vakuutusyhtiön antama todistus matkavakuutuksesta (kopio vakuutuskortista ei riitä, tarkista asia)

Viisumianomuskaavakkeita saa matkatoimistosta. Passin on oltava voimassa vähintään 6 kuukautta matkan jälkeen. Lisätietoja:

<http://www.finland.org.ru/public/default.aspx?nodeid=37006&contentlan=1&culture=fi-FI>

RAJALLA

Ennen maahan saapumista on täytettävä maahantulokortti rekisteröintiä varten. Jos oleskelu kestää alle seitsemän (7) vuorokautta, maahantulokorttia ei tarvitse käydä leimauttamassa viranomaisella. Jos oleskelusi kestää pidempään ja asut hotellissa, hotellisi hoitaa sen tai jos käytät vastuullista matkanjärjestäjää, niin se hoitaa leimauttamisen. Jos liikut omatoimisesti, niin sinun tulee hoitaa se itse.

RAHA & VALUUTTA

Rahaa on syytä varata mukaan ostos- ja huvittelunhalusta riippuen (50,- - 100,- euroa/vrk) sekä euroja että ruplia, mutta ei liian suurina seteleinä, ettei tule vaihtorahan palautusongelmia. Myös valuutanvaihto on mahdollista kohdemaassa yksityisillä vaihtajilla, kenties ”parempaankin” kurssiin, mutta suosi-

Perustettu vuonna 1991 Uhtuan Seudun Perinnesseura -nimisenä.

teltavampaa on tehdä se ennen lähtöä, sillä palattuasi matkalta voit vaihtaa ”ylimääräisen” valuutan ilman lisäkustannuksia.

Kaikissa paikallisissa kaupoissa ja ravintoloissa eivät eurot kelpaa, eivätkä suomalaiset pankki- tai maksukortit ”toimi”, paitsi rajalla olevissa tax-free-myymälöissä.

MAJOITUS

Karjalan tasavallassa majoitutaan yleensä vieraanvaraisissa karjalaisperheissä. Majoitustilat ovat vaatimattomia, mutta puhtaita ja siistejä. Liinavaatteet ovat talosta, mutta oma pyyhe on hyvä ottaa mukanaan (nekin saa pientä lisäkorvausta vastaan). Jos ajattelet käydä uimassa, ota uima-asu mukaan.

Majoitukseen ja yöpymiseen kuuluu aina aamiainen, päivä- tai iltaruokailu, ja peseytymis- tai saunomismahdollisuus. Hinta on n. 40–70 euroa/hlö/vrk. Jos olet tottunut käyttämään kenkäalusikkaa, ota se mukaasi, sillä monistakaan vieraaliskodeista ei sellaista yleensä löydy.

SAUNA

Sauna on perinteisesti karjalaisperheissä lähes ainoa puhdistautumispaikka, suihkuja ei tunneta. Saunat (kyly) ovat ”suomalaismallisia”, hyviä ja puhtaita.

RUOKA

Aamiaiseen kuuluu yleensä hyvää kahvia tai teetä ja erittäin hyvää leipää.

Lisäksi tarjotaan puuroa, mahdollisesti myös perunaa ja kastiketta sekä makkaroita, jotka eivät aina ole suomalaiseen makuun, mutta kylläkin aivan hyviä. Munia on tarjolla paistettuina ja keitettyinä (aina koviksi).

Maito saattaa maistua rasvaiselta, koska se on ”luomumaitoa”, suoraan lehmästä, parhaimmillaan suoraan kutusta. Kalaa sen eri muodoissa tarjotaan myös usein, silloin tällöin myös kanaa ja lammasta. Aito voi on hyvää.

Loppukesällä on mahdollisuus nauttia sienistä, marjoista, vihanneksista (tomaateista, kurkuista, paprikasta) ja aina perunasta, jota on yleensä paljon. Sipulia ja valkosipuliakin saa.

Mitään intoleransseja ei yleensä tunneta, joten jos olet allerginen, on syytä olla varuillaan ja tarvittaessa hoitaa lääkitsemiset jo ennakkoon.

Ravintoloissa on erilaisia majoneesisalaatteja, joita voi syödä melko turvallisesti.

Myös pihvejä ja öljyissä paistettuja perunoita on tarjolla. Ruoka on kaiken kaikkiaan hyvää ja puhdasta.

JUOMAVESI

Älä juo keittämätöntä talousvettä, sillä se on ns. pintavettä, jota tottumaton vatsa ei nurisematta kestä. Suomesta kannattaa varata mukaan tai paikallisista kaupoista ostaa pullovettä ja virvokkeita juotavaksi sekä hampaiden pesua varten. Vastuullisten matkanjärjestäjien busseissa on aina ostettavissa pullo-tettua vettä juotavaksi ja esim. hampaiden pesuun.

MUUT JUOMAT

Sininen ”Baltika”-olut (Hartwall) ja ”Nevskoje” (Koff) ovat hyviä perusoluita. Vodkaa on useita kymmeniä eri merkkejä, joiden osalta hinta korreloi laatuun. Halvimpia on syytä välttää.

Konjakeista parhaita ovat armenialaiset *****-konjakit ja Belyj aist (Tuonenkurki eli kattohaikara; sananmukaisesti 'valkea haikara'). Hyviä konjakeja on toisinaan vaikeaa saada.

Erittäin hyvä (suositeltava) on jägermaister-tyyppinen, voimakkaasti maustettu Petroskoissa valmistettu ”diggestiivi” Karelski balsam. Sillä lähtevät pienet vatsavaivat. Viineihin tai sellaisiksi kutsuttuihin ”mehuihin” ei kannata sortua, mutta poikkeuksen tekee venäläinen kuohuviini ”Sovetskoje Sampantskoje”, jota myydään makeana, kuivana ja siltä väliltä.

KAUPAT

Kaupat ovat avoinna aamusta iltamyöhään, myös viikonloppuisin. Niissä on nykyään kattavat valikoimat peruselintarvikkeita, naposteltavaa, virvoitusjuomia ja juomia yleensäkin. Usein juomat ovat (valitettavasti) huoneenlämpöisiä.

LÄÄKKEET & TERVEYS

Tarvittavat omat lääkkeet on otettava Suomesta mukaan. Voimakasvaikutteisia lääkkeitä (resepti- ja kolmiolääkkeet) Venäjälle vietäessä tulee muistaa, että ne on kirjattava asianmukaisesti tulliselvityslomakkeeseen. Lääkkeitä saa olla mukana vain se määrä, jonka matkalla tarvitsee, ja reseptit kyseessä olevista lääkkeistä on oltava mukana. Kannattaa tarkistaa, että tulli leimaa lomakkeen. Omat reseptit voi matkal-lekin tulostaa sähköisestä palvelusta osoitteessa <http://www.kanta.fi/>. Suositeltavaa on ottaa myös mukaan vatsa- ja särkylääkkeitä sekä rautaisannos antibiootteja tai muita reseptilääkkeitä (kysy omalta lääkäriltäsi), jos vähänkin olettaa tarvitsevänsä niitä.

Voimassa oleva kattava matkavakuutus on aina tarpeen Venäjälle matkustettaessa.

ROKOTUKSET

Mitkään rokotukset eivät ole pakollisia, mutta ainakin jäykkäkouristusrokotus on hyvä olla voimassa jo pienien haavojenkin varalta. Rokotustarpeen ja tilanteen voi päivittää internetistä: www.rokote.fi ja samasta osoitteesta löydät lähimmän rokotuspaikan.

ITIKAT

Pienet itikat kuuluvat lämpimään kesään, vaikkei niitä välttämättä paljon ole, mutta ”off” on hyvä ottaa mukaan. Majoituspaikoissa ei ole tavattu russakoita tai muitakaan ”pikku ystäviä”.

SANITEETTIHYGIENIA

Voi olla, ja on – ”shokki” joillekin! Majoituspaikoissa on kuitenkin siedettävän kohtuulliset puuceet – nuusniekat tai yhä useammin nykyaikaiset wc:t. Useimmissa paikoissa (varsinkin tienpäällä ollessa) on parempi mennä metsään oman paperirullan kanssa. Yleiset puuceet ovat usein ”kyykkymallia” eikä niissä ole paperia, mutta sen korvaa kyllä vahva ”paperitehtaan tuoksu”. Vastuullisten matkanjärjestäjien busseissa on aina mukana wc- ja talouspaperia, matkan varrella yllättäviä tarpeita varten.

TURVALLISUUS

Koska Karjalan tasavallassa kylät ja taajamat ovat suhteellisen pieniä paikkoja, ja ne sijaitsevat Venäjän sisäisellä raja-alueella, ei turistialueiden rikollisuus ole vielä levinnyt sinne. Pelkoa ei tarvitse tuntea, mutta normaali viisas varovaisuus on aina paikallaan. Kesäaikaan ei juuri taskulamppua tarvita, mutta jos arvelet sitä tarvitsevasi, ota mukaan.

FILMIT JA PARISTOT

Filmiä ja paristoja on syytä varata riittävästi mukaan Suomesta. Niitä on vaikeaa enää matkalta saada ja useimmiten ne kokemuksen mukaan, loppuvat kesken. Muista ottaa puhelimen ja kameran laturi/t mukaan.

SOITTIMET JA LAULUKIRJAT

Usein on käynyt niin, että matkustajajoukko on päässyt matkatunnelmiin, mutta niin soittimet kuin laulukirjat ja -monisteet ovat jääneet kotiin. Joten ne, joilla on soittotaito, kannattaa ottaa pelit mukaan ja ne, joilla on laulutaito; laulukirjat ja -monisteet mukaan.

TAX-FREE

Paluumatkalla, rajalla on tax-free-myymöitä, joissa on perusvalikoima tavaroita. Maksut voi hoitaa mm. MasterCard tai Visa -kortilla. Huom. vodka ja olut sekä tupakka ovat kuitenkin paikallisissa kaupoissa jonkin verran edullisempia kuin rajalla. Muista kuitenkin tarkistaa tullimääräykset.

MUUT OSTOKSET

Matkamuistoiksi kannattaa ostaa pieniä puu- ja tuohitöitä, joista jotkut on varsin taidokkaasti tehtyjä. Lasitavara ja astiastot ovat edullisia ja laadukkaita. Varsinaista ”souvenirs-rikkamaa” löytyy aika vähän. Suden- ja karhunaljoja, peuran- ja hirvensarvia tarjotaan joskus ostettaviksi, mutta ne jäävät varmasti tulliin – ellei ole maastavientiin ”propuskaa”, jota ei saa mistään.

MATKA-ASU & PUKEUTUMINEN

Valitse aina vuodenaikaan ja ajankohtaan sopiva vapaa-ajan asu. Muuta et välttämättä tarvitse. Kunnon jalkineet kannattaa ottaa mukaan, erityisesti retkiä varten, samoin sadevaatteet. Naisten kannattaa ottaa mukaan huivi, ortodoksi-kirkossa käyntiä varten. Iltaelämässä ei tarvita solmiota eikä iltapukua, mutta jos osallistut paikallisiin pruasniekka-tapahtumiin, niin vienankarjalaiset arvostavat naisten kansallisasua, jopa vienalaista kosta, jos jollakulla sellainen on, ota mukaan!

YHTEYDENPITO

Nykyään kännykkä toimii isommilla paikkakunnilla ja taajamissa, mutta puhelun hinta on edelleen korkeahko, vaikka hinnat ovatkin viime vuosina alentuneet. Sen sijaan tekstiviestit ovat kohtuuhintaisia ja suositeltavia.

Jos/kun tiedät missä ja milloin majoitut, niin jätä kotimaahan sen yhteystiedot ja aikataulusi. Kun olet päässyt perille, ilmoita siitä lyhyellä puhelulla tai teksti-tekstiviestillä, sillä se on huomaavaista omaisillesi.

Omatoimimatkaajan on syytä tehdä matkailmoitus Suomen ulkoministeriöön.

MUUTA

Jos et tunnet ihmistä riittävän hyvin, politiikasta ja uskonnosta ei ole hyvä haastella. Eikä ole kohteliasta ”vertailla olosuhteita”, ainakaan ääneen.

Kalmistot ja sotamuistomerkit ovat pyhiä paikkoja, joiden rauhaa ja arvokkuutta ei saa loukata.

Ihmisten ja asumusten valokuvaaminen ilman lupaa ei ole suotavaa, kuten ei meilläkään. Taloihin sisälle mentäessä on tapana ottaa jalkineet pois jalasta.

HUOMAAVAISUUTTA

On kohteliasta varata majoituskohteiden isäntäperheitä varten vaikka kahvipaketti (pannujauhatus), lapsille karkkipussi (talonväen lastenlapsille, jotka usein kesäloma-aikana ovat isovanhempiensa luona hoidossa). Jos tunnet heidät ennestään (ja tiedät koot ja mieltymykset), niin vaatteet (paita, hame, housut, sukat) ovat sopivaa käyttötavaraa, mutta ei liikaa. Varsinaisten ruokaelintarvikkeiden maahantuonti on kiellettyä. Myös suomenkieliset kirjat ja aikakauslehdet (ei pornografisia julkaisuja) ovat haluttuja.

Niin ikään on hyvä tietää sekä varautua, että karjalaiseen kulttuuriin kuuluu myös isäntäperheen puolelta vierailun päättyessä annettava ”vastalahja”, joskus jopa yllättävänkin arvokas. Älä häkelly, kiitä kohteliaasti ja ota vastaan.

OMALLA AUTOLLA VAI BUSSILLA

(Tämä sinulle / teille, jotka haluatte matkustaa oman aikataulun mukaan.)

Jos haluat voit tehdä matkan ja liikkua omalla henkilöautolla. Huomioi silloin vuodenaikojen erilaiset vaatimukset. Tiestö ei ole aivan samalla tasolla kuin mihin olet kotimaassa tottunut. Auton vakuutusten voimassaolon voit tarkistaa vakuutusyhtiöltäsi. Polttoaineet (bensa ja diesel) ovat paljon edullisempia kuin mihin olemme Suomessa tottuneet. Sen sijaan huoltamoverkosto on melko harva ja joka paikasta ei aina saa korkeaktaanisista bensalaatuja. Myös uusimpien automallien mahdollisten elektroniikkavikojen korjausmahdollisuudet ovat rajallisia.

Kajaanin, Kontiomäen ja Kuhmon suunnalta, rajanylityspaikkana Vartius ja siitä edelleen Kostamuksen kautta vienalaiskyliin pääsee Suomesta (jopa säännöllisesti liikennöivillä bussivuoroilla) –ympäri vuoden.

Kostamuksessa ja Uhtualla on takseja, jotka palvelevat suomeksi ja joiden ajoluvat ulottuvat Suomessa Kuhmoon, Kontiomäelle ja jopa Kajaaniin (lento-,

linja-auto- ja rautatieasema). Hintaesimerkki; Kuhmo - Uhtua alle 100,- euroa / suunta / 4 henkilöä yhteensä.

KIELITAITO

Vienan Karjalassa erityisesti iäkkäämmät ihmiset puhuvat vienankarjalaa ja paikoin erittäinkin hyvää suomea. Tänä päivänä puhuttuna yleiskielenä on

venäjä. Eli kaikesta huolimatta, erityisesti Uhtualla, useimmiten asiat hoituvat, ymmärrät ja tulet ymmärretyksi – myös suomenkielellä.

Uhtua-Seuran julkaisema Vienalainen pakina –keskustelusanakirjanen on kätevä ja oiva matkaopas pulmatilanteisiin, kysy lisää: www.uhtua.info

HYVÄÄ ENNAKKOLUKEMISTA

- Marjaana Hanki & Eeva Nuutinen: Vienan kävijän opas. Kustannus Oy Taifuuni 1999
- Markus Lehtipuu: Matkaopas Karjala. Suomalainen Matkaopas Finnish Guidebooks Oy, 2011
- Markku Nieminen: Vienan runokylät. Kulttuuriopas. SKS 1995
- Ojanen, Vasander, Kuuluvainen: Marjatan marjamailla, matka pohjoisen karjalan luontoon ja kulttuuriin. Helsingin yliopiston Metsäekologian laitoksen julkaisuja 35
- Pertti Virtarannan kirjat: esim. Vienan kyliä kiertämässä, Vienan kansa muistelee

KYSYTTÄVÄÄ

Uhtua-Seura ry auttaa; jos tarvitset lisätietoja, lähetä sähköpostia: info@uhtua.info tai katso www.uhtua.info > Matkailu tai kirjoita osoitella: Uhtua-Seura ry, Luotsikatu 9 D, 00160 Helsinki

HYVÄÄ MATKAA! Tulkua tervehenä Vienan Karjalah

Muutokset mahdollisia.

Päivitetty kesäkuussa 2016